

Nr 501.

Av herr **Ståhl**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 184, angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 184 till innevarande riksdag angående inrättandet av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkande av yrkesinspektionen m. m. är huvudvikten lagd på dels inrättandet av ett nytt ämbetsverk, dels förbättrat arbetarskydd inom särskilt gruvindustrien och skogsbruket. Till Kungl. Maj:ts förslag i dessa delar kan jag i allt väsentligt anmäla min anslutning.

Propositionen tar även ställning till den utbyggnad av den hittillsvarande tillsyningsorganisationen, som föreslagits av de tillkallade särskilda sakkunniga och som innefattas i den allmänna yrkesinspektionen. Departementschefen har emellertid därvid vinnlagt sig om en påfallande återhållsamhet beträffande denna organisatoriska utbyggnad och förstärkning av personal. Denna återhållsamhet finner även jag motiverad.

Emellertid måste man fråga sig, om icke under nu rådande extrema förhållanden ytterligare åtgärder vore påkallade för att lätta på särskilt de mindre företagens ofta bekymmersamma arbetsförhållanden. Dessa svårigheter äro främst framkallade av inskränkningarna på byggnadsmarknaden. I verkligheten förhåller det sig nu ofta så, att ett mindre företag startat i en kanske icke fullt ändamålsenlig lokal. Fabrikationen har emellertid visat sig vinna stigande efterfrågan varför kapaciteten måst utökas och företaget därmed växt. I detta läge har yrkesinspektionen på grund av sina instruktioner nödgats ingripa och kräva åtgärder för att sätta arbetslokalerna i sådant skick, att de i allo hålla de mått som föreskrivas i gällande lagstiftning och bestämmelser. Den goda viljan till dylika åtgärder saknas förvisso inte. I många fall finnas även ekonomiska resurser. Då emellertid vederbörande ansöker om tillstånd för vidtagande av de av yrkesinspektionen föreskrivna åtgärderna har svaret på grund av kända förhållanden i många fall måst bli nekande, detta trots att tillstyrkande intyg kunnat företes från både yrkesinspektion och hälsovårdsnämnd. Om förhållandena på detta område skola bli tillfredsställande, ja, om över huvud taget den nu pågående rikspropagandan för effektivare arbetarskydd, till vilken anslagits betydande belopp av statsmedel, skall leda till åsyftat resultat måste förutsättningarna vara, att nu rådande restriktioner på byggnadsmarknaden beträffande företagens lokalbehov göras något mindre restriktiva. Det gäller här i många fall smärre ändringar och förbättringar, som kunna utföras av företagets egen personal. Så länge en sådan uppmykning av byggnadsrestriktionerna

icke kan komma till stånd, äro de berörda företagen hänvisade till att antingen bryta mot yrkesinspektionens bestämmelser eller upphöra med sin verksamhet, till men icke minst för de i företaget anställda.

Uppenbart är att dessa missförhållanden kräva en snar förändring för den tid som nu rådande byggnadsrestriktioner kvarstå. Å ena sidan borde ökad tillståndsgivning på byggnadsmarknaden kunna ske i fall av ovan antydd art, å den andra dispens i ökad utsträckning kunna ges från nu gällande bestämmelser för den lokala yrkesinspektionen, ett dispensförfarande som torde kunna anförtros vederbörande chefsmyndighet.

Under återopande av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 184 måtte beakta här anförda synpunkter på sådant sätt, att vid tillståndsgivning på byggnadsmarknaden särskild hänsyn måtte tagas till de mindre företagens av yrkesinspektionen föreskrivna lokalbehov;

att i de fall, arbetstillstånd icke kan givas, yrkesinspektionen ges ökade möjligheter till dispensförfarande så länge nu rådande extrema förhållanden kvarstå;

att bestämmelser av denna art måtte träda i kraft snarast för att avhjälpa de nu ofta skriande lokalsvårigheterna för den mindre företagsamheten; samt

att vederbörande utskott måtte utarbета för ovan angivna syften erforderlig lagtext.

Stockholm den 7 april 1948.

Manne Ståhl.